

COMISIA NAȚIONALĂ DE STRATEGIE ȘI PROGNOZĂ

**ESTIMAREA EVOLUȚIEI INDUSTRIEI
ÎN TRIMESTRUL I 2023
PE BAZA ANCHETEI DE CONJUNCTURĂ**

- martie 2023 -

ESTIMAREA EVOLUȚIEI INDUSTRIEI ÎN TRIMESTRUL I 2023 PE BAZA ANCHETEI DE CONJUNCTURĂ

Tendințe generale

La nivelul celui de-al patrulea trimestru al anului 2022 a fost consemnată o continuare a restrângerii activității industriale, însoțită de menținerea valorilor ridicate pentru prețurile producției industriale, fenomen ce este previzibil și pentru primul trimestru al anului 2023, comparativ cu perioada similară a anului anterior, în contextul problemelor legate de menținerea blocajelor în lanțurile de aprovizionare și distribuție, precum și de valorile crescute la care sunt cotate materiile prime.

Astfel, **analiza evoluției industriei în trimestrul I 2023, raportat la trimestrul precedent**, conform estimărilor agenților economici din eșantion, indică o tendință negativă a activității industriale, în contextul unei inflații industriale ridicate, acest sector dovedindu-se în continuare afectat de criza energetică.

Tabel nr.1 Evoluția principalilor indicatori din industrie

- modificări procentuale față de perioada corespunzătoare; % -

	2022					2023
	Trim. I	Trim. II	Trim. III	Trim. IV	An	Trim. I
1. Producția industrială*	-0,3	-1,6	-0,9	-4,4	-1,8	-4,9
2. Cifra de afaceri** – total	-13,5	-13,6	-16,1	-13,0	-14,1	-11,6
➤ intern	-18,7	-17,3	-23,8	-18,4	-19,6	-13,1
➤ extern	0,3	-3,5	2,8	1,4	0,1	-4,9
3. Stocurile de produse finite	35,8	37,9	42,6	12,1	30,8	7,9
4. Numărul mediu de salariați	-0,3	-0,2	0,0	0,1	-0,1	0,2
5. Productivitatea muncii	-0,3	-1,8	-1,4	-5,4	-2,2	-5,6

Sursa: prelucrări CNSP pe baza datelor INS;

Pentru trimestrul I 2023 – rezultatele din ancheta de conjunctură

*serie brută

**deflatată, cu indicii prețurilor producției industriale

Este de așteptat ca producția industrială să scadă cu 4,9%, la nivelul primului trimestru al anului curent, comparativ cu perioada similară. În condițiile unei posibile scăderi de 13,1% în volum a cifrei de afaceri pe piața internă, respectiv a unei reduceri de 4,9% a cererii externe, se estimează ca cifra de afaceri pe total industrie să se diminueze cu 11,6%.

Stocurile de produse finite sunt prevăzute să-și reducă dinamica de la 12,1% în trimestrul IV la 7,9%, evoluție posibilă și datorită unui efect de bază.

Numărul mediu de salariați se apreciază că va crește cu 0,2%, continuând tendința de creștere înregistrată în trimestrul IV 2022 (0,1%), în aceste condiții estimându-se o scădere de 5,6% a productivității muncii.

Referitor la **primul trimestru al anului curent comparativ cu trimestrul anterior**, agenții economici indică o evoluție negativă a majorității indicatorilor din sfera industrială, în special a cererii totale, cauzată de contracția cererii interne, ceea ce conduce la o ușoară diminuare a producției industriale, respectiv a productivității muncii. Astfel, agenții economici previzionează pentru trimestrul I 2023 o scădere marginală, de doar 0,1% a producției industriale. În același timp, pentru cifra de afaceri pe total industrie se anticipează o reducere de 5,3%, avându-se în vedere o scădere de 8,7% a cifrei de afaceri pe piața internă, respectiv o creștere de 1,0% pentru cererea externă.

Tabel nr.2 Evoluția trimestrială a principalilor indicatori din industrie

- modificări procentuale față de trimestrul anterior, % -

	2022				2023
	Trim. I	Trim. II	Trim. III	Trim. IV	Trim. I
1. Producția industrială*	0,5	-0,9	-3,0	-1,0	-0,1
2. Cifra de afaceri** – total	-6,8	4,1	-9,1	-1,3	-5,3
➤ intern	-14,2	9,9	-9,5	-4,4	-8,7
➤ extern	7,7	-4,1	-6,3	4,8	1,0
3. Stocurile de produse finite	13,7	-10,6	10,6	-0,3	9,5
4. Numărul mediu de salariați	0,2	0,1	0,0	-0,1	0,3
5. Productivitatea muncii	-0,1	-1,3	-2,9	-1,2	-0,3

Sursa: prelucrări CNSP pe baza datelor INS;

* serie brută

**deflatată, cu indicele prețurilor producției industriale

Pentru trimestrul I 2023 – rezultatele din ancheta de conjunctură

În același context, agenții economici apreciază că volumul stocurilor de produse finite va crește cu 9,5%. De asemenea, se estimează că numărul mediu al salariaților va crește ușor, cu 0,3%, ceea ce, în contextul diminuării producției industriale cu 0,1%, va determina o scădere de 0,3% a productivității muncii.

Analiza detaliată a principalilor indicatori rezultați din ancheta de conjunctură în sectorul industrial

Producția industrială

În cel de-al patrulea trimestru al anului 2022, producția industrială a avut o scădere cu 1,0% față de trimestrul anterior, iar comparativ cu trimestrul IV 2021 a înregistrat o reducere cu 4,4%. Astfel, la nivel de an, producția industrială a consemnat o diminuare de 1,8%, valoare anticipată la un nivel apropiat în lucrarea anterioară (-1,4%).

Diferența de 1,7 puncte procentuale dintre realizările statistice ale producției industriale (-1,0%), față de trimestrul anterior și prognoza inițială de 0,7% s-a datorat evoluției ușor sub estimările inițiale în cazul anumitor ramuri, în continuare fiind dificil de anticipat evoluția activității economice de către agenții raportori, în contextul actualelor condiții din piață și pe fondul continuării stării de incertitudine din mediul socio-economic actual.

Cele mai importante diferențe pot fi menționate în cazul anumitor ramuri industriale care au avut o evoluție sub nivelul estimărilor, cum ar fi: industria energetică (o diferență de 15,8 puncte procentuale), activități de servicii anexe extracției (11,7 puncte procentuale), tipărirea și reproducerea pe suporturi a înregistrărilor (9,1 puncte procentuale), repararea, întreținerea și instalarea mașinilor și echipamentelor (4,1 puncte procentuale), tăbăcirea și finisarea pieilor (3,4 puncte procentuale) ori au fost preconizate creșteri și s-au obținut scăderi de producție, și anume: fabricarea produselor textile (8,0 puncte procentuale), industria metalurgică (6,7 puncte procentuale), prelucrarea lemnului (6,4 puncte procentuale), fabricarea de mașini, utilaje și echipamente (3,0 puncte procentuale), sau au fost prognozate scăderi reduse, obținându-se reduceri și mai ample pentru anumite sectoare, ca de exemplu: fabricarea produselor din cauciuc și mase plastice (4,5 puncte procentuale), industria construcțiilor metalice (3,5 puncte procentuale), fabricarea hârtiei (3,1 puncte procentuale).

În anul 2022, producția industrială s-a redus cu 1,8%, comparativ cu anul 2021, în contextul scăderii cifrei de afaceri pe piața internă. Pentru același interval de analiză, cele mai semnificative scăderi au fost înregistrate în ramuri precum: fabricarea substanțelor și produselor chimice (o scădere importantă a producției industriale de 22,1%, avându-se în vedere dificultățile ramurii, în condițiile menținerii nivelului ridicat al prețurilor produselor energetice), industria metalurgică (-15,1%, valoarea crescută a prețurilor produselor energetice a continuat să fie un factor important), prelucrarea lemnului (-13,4%, cauza regăsindu-se în majorările de preț a materiilor prime, comenzile externe reducându-se la 22,1%, la nivelul anului 2022), fabricarea de mobilă (-5,4%, în contextul scăderii cu aproape 10% a comenzilor interne la nivel de an) sau activități de servicii anexe extracției (-5,4%).

La polul opus, au existat și ramuri industriale care au înregistrat creșteri ale producției, dintre care amintim: reparația, întreținerea și instalarea mașinilor și

echipamentelor (30,5%, pe baza unei creșteri anuale de 43,1% a cererii externe), tăbăcirea și finisarea pieilor (20,7%, în contextul majorării anuale importante de 69,1% a cererii interne), tipărirea și reproducerea pe suporturi (17,3%, în coroborare cu majorări anuale importante de 27,5% a cererii interne, respectiv de 26,8% a cererii externe), fabricarea produselor de cocserie și a produselor obținute din prelucrarea țițeiului (12,6%, ca urmare a majorării de 9,3% a cererii pe piața externă) sau alte activități industriale (10,5%).

Totodată, sunt de remarcat mai multe situații distincte în evoluția ramurilor industriale, în anul 2022, comparativ cu anul 2021 unele divergente, și anume posibilitatea unor majorări sau scăderi concomitente a evoluției unor sectoare la nivelul ambilor ani, precum și evoluții contrare ale altor ramuri, la nivelul celor doi ani analizați.

Tabel nr. 3 Producția industrială – evoluție pe ramuri la nivel de an

- an/an anterior -

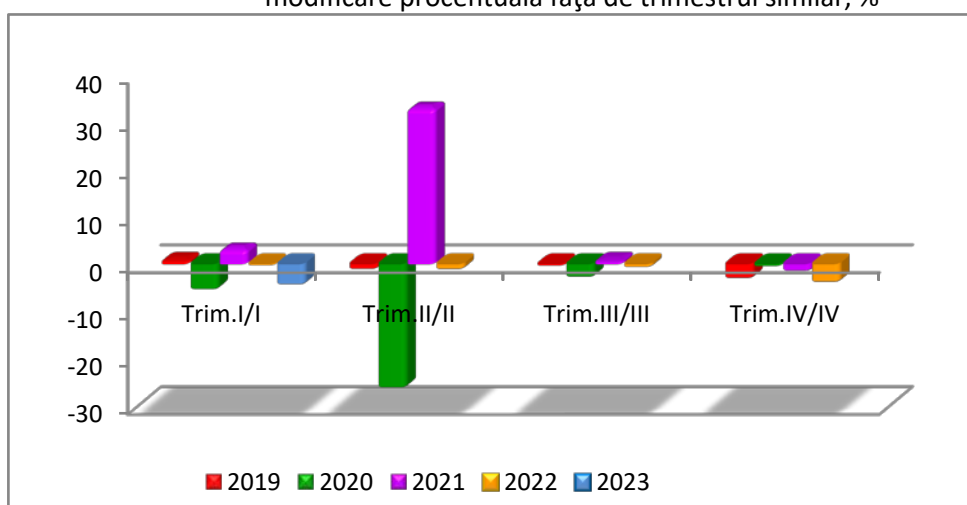
2022	2021	Ramuri industriale	
↑	↑	tăbăcirea și finisarea pieilor	
		tipărirea și reproducerea pe suporturi a înregistrărilor	
		alte activități industriale	
		fabricarea de mașini, utilaje și echipamente	
		fabricarea altor mijloace de transport	
↓	↓	repararea, întreținerea și instalarea mașinilor și echipamentelor	
		fabricarea produselor de cocserie	
		fabricarea produselor farmaceutice de bază	
↓	↑	industria metalurgică	
		prelucrarea lemnului	
		fabricarea echipamentelor electrice	
		fabricarea de mobilă	
	↓	↓	fabricarea produselor din cauciuc și mase plastice
			fabricarea substanțelor și a produselor chimice
			activități de servicii anexe extracției
			fabricarea articolelor de îmbrăcăminte
			alte activități extractive
			extracția petrolului brut și a gazelor naturale

Sursa: prelucrări CNSP pe baza datelor INS

Analiza conjuncturală realizată pe baza răspunsurilor agenților economici pentru primul trimestru al anului curent, relevă o reducere ușoară de 0,1% a producției industriale, față de trimestrul anterior, respectiv o scădere de 4,9% comparativ cu trimestrul similar al anului 2022.

Grafic nr. 1 Dinamica volumului producției industriale

- modificare procentuală față de trimestrul similar, % -

Sursa: prelucrări CNSP pe baza datelor INS

Din procesul de prelucrare a datelor, în care se au în vedere intervalele de creștere/scădere, cuprinse în chestionarul completat de agenții economici din eșantion și stabilite pentru evoluția din perioada ianuarie - martie, au rezultat estimări ale producției industriale pentru trimestrul I al anului curent, comparativ cu perioada corespunzătoare a anului trecut, care ilustrează următoarele evoluții:

- Ramuri pentru care se așteaptă o **scădere mai mare de 20%**:
 - industria metalurgică;
 - prelucrarea lemnului.
- Ramuri pentru care se așteaptă o **scădere între 20% și 10%**:
 - fabricarea articolelor de îmbrăcăminte;
 - fabricarea produselor textile;
 - fabricarea substanțelor și a produselor chimice;
 - fabricarea altor mijloace de transport;
 - industria energetică;
 - fabricarea echipamentelor electrice;
 - fabricarea altor produse din minerale nemetalice;
 - activități de servicii anexe extracției.
- Ramuri pentru care se așteaptă o **scădere între 10% și 5%**:
 - fabricarea produselor din cauciuc și mase plastice;
 - extracția cărbunelui superior și inferior;
 - alte activități industriale;
 - fabricarea hârtiei și a produselor din hârtie;
 - tipărirea și reproducerea pe suporturi a înregistrărilor.

- Ramuri pentru care se așteaptă o **scădere între 5% și 0%**:
 - fabricarea de mobilă;
 - industria construcțiilor metalice și a produselor din metal;
 - fabricarea produselor din tutun;
 - tăbăcirea și finisarea pieilor;
 - alte activități extractive;
 - repararea, întreținerea și instalarea mașinilor și echipamentelor;
 - fabricarea produselor farmaceutice de bază;
 - industria alimentară.

- Ramuri pentru care se așteaptă o **creștere între 0% și 5%**:
 - fabricarea băuturilor;
 - extracția petrolului brut și a gazelor naturale;
 - extracția minereurilor metalifere.

- Ramuri pentru care se așteaptă o **creștere între 5 și 10%**:
 - fabricarea de mașini, utilaje și echipamente;
 - fabricarea produselor de cocserie și a produselor obținute din prelucrarea țigăiului;
 - fabricarea calculatoarelor și a produselor electronice și optice;
 - fabricarea autovehiculelor de transport rutier;

Cifra de afaceri

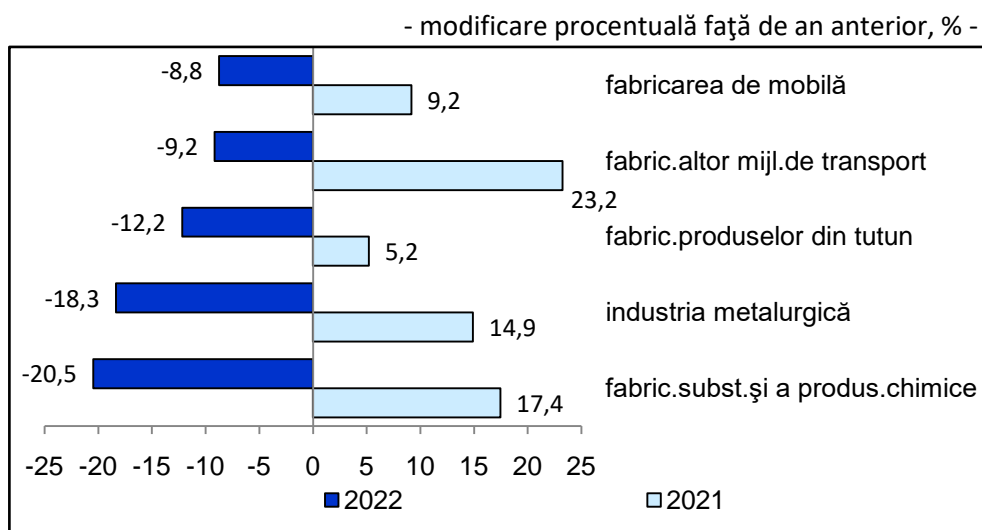
Cifra de afaceri pe total industrie a crescut în termeni nominali cu 18,5% în cadrul celui de-al patrulea trimestru al anului 2022 față de perioada similară a anului anterior, în timp ce **în termeni reali** s-a înregistrat o scădere cu 13,0%, influențată de menținerea la valori ridicate a inflației industriale.

Comparația cu trimestrul anterior indică o reducere de 1,3% a cifrei de afaceri pe total industrie, pentru trimestrul IV 2022, iar la nivelul anului 2022, față de anul anterior, s-a înregistrat o scădere de 14,1%, valoare care a fost cu exactitate prognozată în lucrarea anterioară.

Cele mai pronunțate scăderi ale cererii totale reale, în anul 2022, de peste 10%, au fost în sectoare precum: fabricarea substanțelor și a produselor chimice, industria metalurgică sau fabricarea produselor din tutun.

Au existat și creșteri ale volumului cifrei de afaceri totale la nivelul anului 2022, cele mai semnificative fiind în cazul ramurilor: tăbăcirea și finisarea pieilor (28,4%), tipărirea și reproducerea pe suporturi a înregistrărilor (27,3%), industria construcțiilor metalice și a produselor din metal (16,0%), fabricarea produselor farmaceutice de bază (11,8%), fabricarea autovehiculelor de transport rutier (11,0%).

**Grafic nr. 2 Dinamica cifrei de afaceri totale
în ramurile cu cele mai importante scăderi**

Sursa: prelucrări CNSP pe baza datelor INS

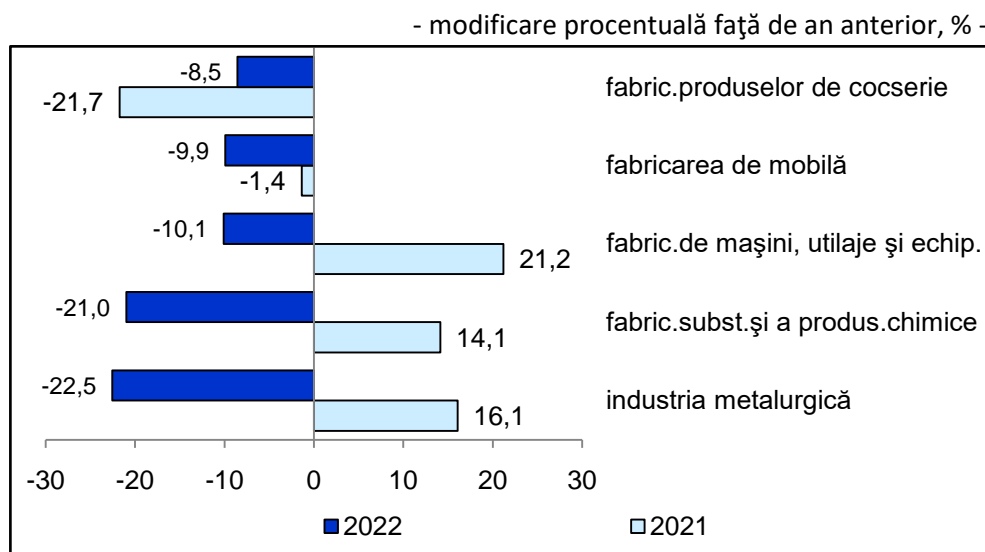
În primul trimestru al anului curent se preconizează, de către agenții economici, o scădere a cifrei de afaceri pe total industrie de 5,3%, față de trimestrul anterior. Aceasta va conduce la o reducere de 11,6%, față de trimestrul similar al anului 2022, în contextul menținerii creșterii prețurilor producției industriale.

Volumul cifrei de afaceri din industrie pentru piața internă a înregistrat în trimestrul IV 2022 o creștere de 19,7%, în termeni nominali, respectiv o scădere importantă, de 18,4% în termeni reali, față de aceeași perioadă a anului precedent, în contextul continuării procesului inflaționist din sectorul industrial.

Comparativ cu trimestrul anterior, cifra de afaceri internă deflataată s-a micșorat cu 4,4%, iar la nivel de an, aceasta a scăzut cu 19,6%, valoare ce se apropie de cifra estimată anterior (-19,3%). Astfel, pentru anul 2022, față de anul anterior, circa jumătate dintre ramuri au consemnat scăderi în volum ale cifrei de afaceri pe piața internă, unele dintre acestea înregistrând reduceri mai mari de 10%, și anume: industria metalurgică, fabricarea substanțelor și a produselor chimice, fabricarea de mașini, utilaje și echipamente, sau fabricarea de mobilă, sectoare care au consemnat, majoritar, evoluții pozitive în anul 2021, cu excepția ultimei ramuri menționate.

De subliniat ar fi și creșterile volumului cifrei de afaceri pentru piața internă înregistrate în anumite sectoare industriale, majorări mai ample fiind evidențiate în cazul următoarelor ramuri: tăbăcirea și finisarea pieilor (69,1%), tipărirea și reproducerea pe suporturi a înregistrărilor (27,5%), fabricarea produselor textile (24,8%), industria construcțiilor metalice și a produselor din metal (16,3%), fabricarea produselor autovehiculelor de transport rutier (14,1%).

Grafic nr. 3 Dinamica cifrei de afaceri pentru piața internă în ramurile cu cele mai importante scăderi

Sursa: prelucrări CNSP pe baza datelor INS

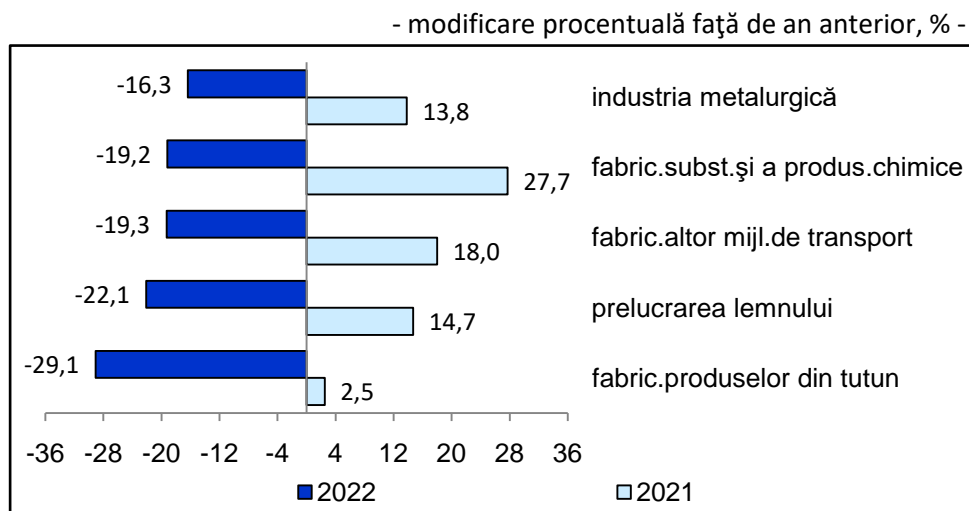
Agenții economici din eșantion estimează pentru primul trimestru al anului curent o reducere de 8,7% a cifrei de afaceri interne față de trimestrul anterior, evoluție ce continuă fenomenul de contracție din trimestrul IV (-4,4%). În ceea ce privește raportarea la trimestrul I al anului 2022, se prevede o scădere de 13,1% a cifrei de afaceri interne, avându-se în vedere continuarea manifestării efectelor nivelurilor ridicate ale prețurilor producției industriale.

Cifra de afaceri din industrie pentru piața externă a consemnat o majorare de 4,8% în trimestrul IV 2022 față de trimestrul anterior. Comparativ cu trimestrul IV 2021, în perioada octombrie – decembrie 2022 a fost înregistrată o creștere de 1,4% a cererii externe, determinând, la nivel de an, o majorare de doar 0,1%.

Pe ansamblul anului 2022, la nivel de ramuri industriale, circa o treime dintre acestea au înregistrat scăderi ale cifrei de afaceri pentru piața externă, comparativ cu anul anterior, unele depășind pragul de 10%, și anume: fabricarea produselor din tutun, prelucrarea lemnului, fabricarea altor mijloace de transport, fabricarea substanțelor și a produselor chimice sau industria metalurgică.

La polul opus, au fost înregistrate creșteri de peste 15% ale volumului cifrei de afaceri pentru piața externă în sectoare industriale precum: repararea, întreținerea și instalarea mașinilor și echipamentelor (43,1%), fabricarea băuturilor (34,8%), tipărirea și reproducerea înregistrărilor pe suporturi (26,8%), fabricarea produselor farmaceutice de bază (15,3%), industria construcțiilor metalice (15,3%).

Grafic nr. 4 Dinamica cifrei de afaceri pe piața externă în ramurile cu cele mai importante scăderi

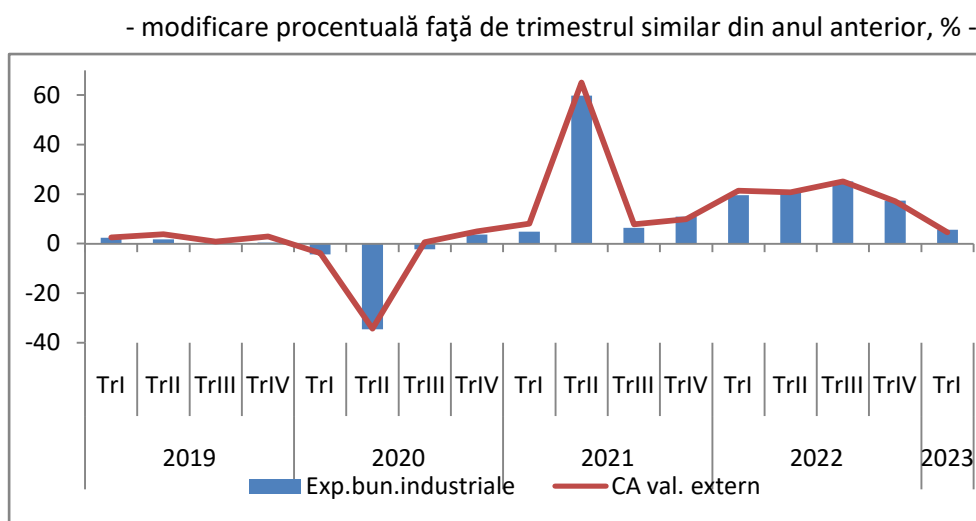

Sursa: prelucrări CNSP pe baza datelor INS

Pentru primul trimestru al anului curent, conform estimărilor agenților economici, se așteaptă o creștere de 1,0% a volumului cifrei de afaceri pentru piața externă, față de trimestrul anterior, iar prin raportarea la trimestrul I 2022, se prevede o scădere de 4,9%.

Evoluția valorică a cifrei de afaceri externe, în primul trimestru al anului 2022, s-a situat cu 1,8% peste ritmul **exporturilor de bunuri**, dar începând cu trimestrul II 2022 exporturile de bunuri au depășit, în dinamică, cifra de afaceri externe, ajungându-se în trimestrul IV la un decalaj de 0,3 puncte procentuale, în defavoarea exportului de bunuri industriale.

Grafic nr. 5 Evoluția exportului de bunuri industriale și valorii cifrei de afaceri pe piața externă

Sursa: prelucrări CNSP pe baza datelor INS

* Dinamica valorii exportului de bunuri industriale s-a calculat din evoluția indicatorului în mld.euro

* Dinamica valorii cifrei de afaceri pe piața externă s-a calculat din valoarea exprimată în lei

La nivelul primului trimestru al acestui an, comparativ cu trimestrul corespunzător se continuă tendința de evoluție superioară a exportului de bunuri industriale, estimându-se un ritm situat cu 1,1 puncte procentuale peste dinamica cifrei de afaceri valorice pe piața externă, ceea ce ar însemna o anumită creștere a exportului direct de la producători, în defavoarea societăților intermediare.

Stocurile

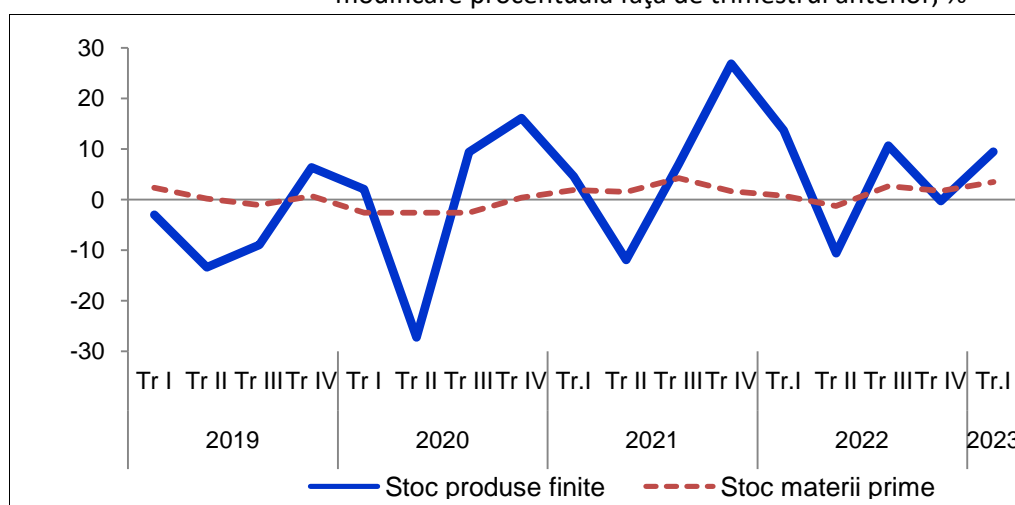
În trimestrul IV 2022, **stocurile de produse finite** s-au redus ușor, cu 0,3%, față de trimestrul anterior și s-au majorat cu 12,1%, comparativ cu trimestrul similar al anului 2021, menținându-se trendul crescător început în trimestrul II al anului 2021. Astfel, stocurile au crescut cu 30,8% la nivelul anului 2022, comparativ cu anul 2021.

Agenții economici apreciază o creștere de 9,5% a stocurilor de produse finite pentru primul trimestru al anului curent, față de trimestrul anterior, în condițiile unei scăderi de 5,3% a cifrei de afaceri deflatate pe total industrie, coroborată cu o reducere de 0,1% a producției industriale. Această dinamică va conduce la o mărire de 7,9% a stocurilor de produse finite pentru trimestrul I 2023, comparativ cu perioada similară, valoare care ar reduce panta crescătoare a acestora.

În ceea ce privește **evoluția stocurilor de materii prime** în primul trimestru al acestui an, agenții economici preconizează o majorare de 3,42% față de trimestrul precedent, care ar continua trendul crescător din cea de-a doua parte a anului 2022. Majorarea estimată a stocurilor de materii prime s-ar datora, în special, creșterilor previzionate în anumite sectoare industriale, cum ar fi: fabricarea autovehiculelor de transport rutier, a remorcilor și semiremorcilor (2,99%), fabricarea băuturilor (0,36%) sau prelucrarea lemnului (0,18%).

Grafic nr. 6 Evoluția stocurilor de produse finite și materii prime

- modificare procentuală față de trimestrul anterior, % -

Sursa: prelucrări CNSP pe baza rezultatelor din ancheta de conjunctură

Gradul de utilizare a capacităților de producție

Eurostat publică, pe baza rezultatelor unei anchete, **evoluția gradului de utilizare a capacităților de producție** în industria prelucrătoare. Sfera de cuprindere diferă de estimările privind gradul de utilizare a capacităților de producție economice din eșantionul CNSP, eșantion în care sunt incluse atât industria extractivă, cât și producția și furnizarea de energie electrică și termică.

Tabel nr. 4 Gradul de utilizare a capacităților de producție

- %-

AN	Gradul de utilizare	Trim.I	Trim.II	Trim.III	Trim.IV
2019	Estimări CNSP - total ind.	82,6	82,9	78,7	76,9
	Estimare EUROSTAT – ind. prel.	75,6	73,6	74,5	74,6
2020	Estimări CNSP - total ind.	83,9	70,8	77,1	78,5
	Estimare EUROSTAT – ind. prel.	74,7	71,9	65,9	70,8
2021	Estimări CNSP - total ind.	74,5	79,6	70,8	73,8
	Estimare EUROSTAT – ind. prel.	73,0	73,2	73,4	72,6
2022	Estimări CNSP - total ind.	75,0	74,7	75,3	76,8
	Estimare EUROSTAT – ind. prel.	72,7	71,7	70,5	75,2
2023	Estimări CNSP - total ind.	79,4			
	Estimare EUROSTAT – ind. prel.	72,6			

Sursa: prelucrări CNSP pe baza rezultatelor din ancheta de conjunctură și Eurostat

Astfel, agenții economici se așteaptă ca pentru trimestrul I 2023, să se atingă un nivel al gradului de utilizare a capacităților de producție pe total industrie de 79,4%, în creștere cu 2,6 puncte procentuale față de trimestrul anterior, avându-se în vedere creșteri de producție în anumite ramuri industriale. În același timp, previziunile Eurostat indică o scădere cu 2,6 puncte procentuale a gradului de utilizare în industria prelucrătoare, față de ultimul trimestru al anului anterior.

Diferențele dintre estimările agenților economici și previziunile indicate de Eurostat pot fi explicitate printr-o creștere mai mare a gradului de utilizare a capacităților de producție în industria extractivă și anume în cazul extracției minereurilor metalifere și în ceea ce privește producția și furnizarea de energie electrică.

Numărul mediu de salariați

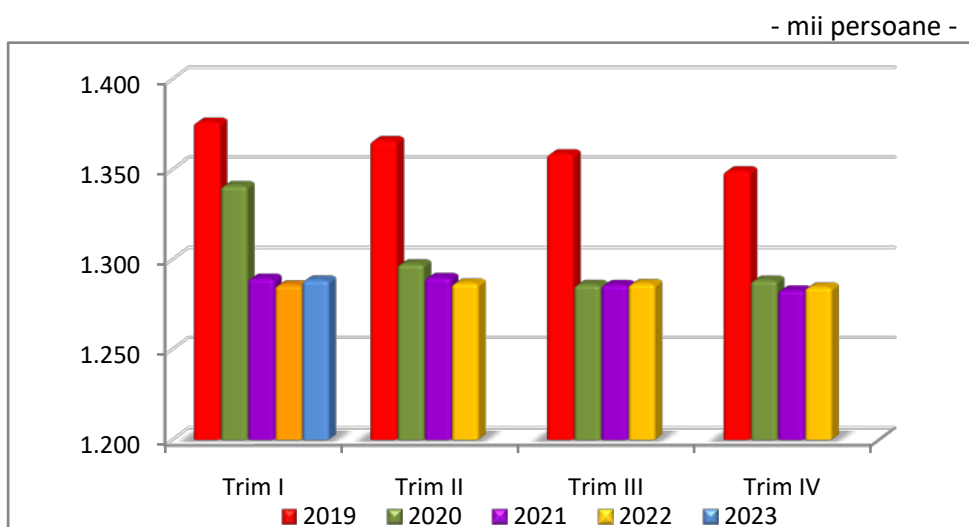
În cel de-al patrulea trimestru al anului 2022, **numărul mediu de salariați** a scăzut ușor, cu 0,1%, față de trimestrul anterior și a crescut în același ritm, cu 0,1%, comparativ cu perioada similară a anului 2021, ceea ce arată o dinamică destul de stabilă a acestui indicator. La nivel de an, numărul mediu de salariați s-a redus cu doar 0,1% față de anul 2021, valoare estimată și în lucrarea precedentă.

Principalele ramuri industriale în care s-au înregistrat cele mai importante scăderi ale numărului de salariați la nivelul anului 2022 față de anul 2021 au fost: extracția petrolului

brut și a gazelor naturale (-6,5%), extracția minereurilor metalifere (-5,2%), extracția cărbunelui superior și inferior (-4,9%), fabricarea articolelor de îmbrăcăminte (-4,5%), fabricarea de mobilă (-3,3%).

Au existat și creșteri ale numărului mediu de salariați din industrie, pentru aceeași perioadă de analiză, dintre care putem menționa: fabricarea produselor din tutun (6,1%), industria metalurgică (3,9%), alte activități extractive (3,7%), fabricarea echipamentelor electrice (3,7%), alte activități industriale (3,2%).

Grafic nr. 7 Evoluția numărului mediu de salariați din industrie

Sursa: prelucrări CNSP pe baza datelor INS

Pentru trimestrul I 2023 - rezultatele din ancheta de conjunctură

Pe baza datelor transmise de respondenți și a evoluției din anul 2022, agenții economici estimează pentru primul trimestru al anului curent o creștere ușoară, cu 0,3%, a numărului de salariați, față de trimestrul anterior, ceea ar reprezenta un număr de circa 1.290 mii persoane, iar comparativ cu trimestrul similar, se așteaptă o majorare cu 0,2% a efectivelor de salariați.

Astfel, aproximativ jumătate dintre ramurile industriale vor înregistra scăderi ale numărului de salariați la nivelul primului trimestru al anului curent față de trimestrul anterior, reduceri de personal mai mari de 1% regăsindu-se în sectoare afectate într-o măsură mai mare de restrângerea activității, cum ar fi: fabricarea altor mijloace de transport (-2,2%), producția și furnizarea de energie electrică și termică (-1,8%), activități de servicii anexe extracției (-1,1%) sau extracția petrolului și a gazelor naturale (-1,0%).

Pentru cealaltă jumătate a ramurilor industriale se așteaptă ușoare creșteri ale numărului de salariați, iar pentru câteva sectoare majorările de personal pot depăși 1%, și anume: fabricarea produselor din tutun (6,4%, dar la un număr de salariați de circa 3 mii persoane), fabricarea produselor de cocserie (3,4%), alte activități industriale (2,3%), fabricarea calculatoarelor (2,1%), fabricarea hârtiei și a produselor din hârtie (1,5%).

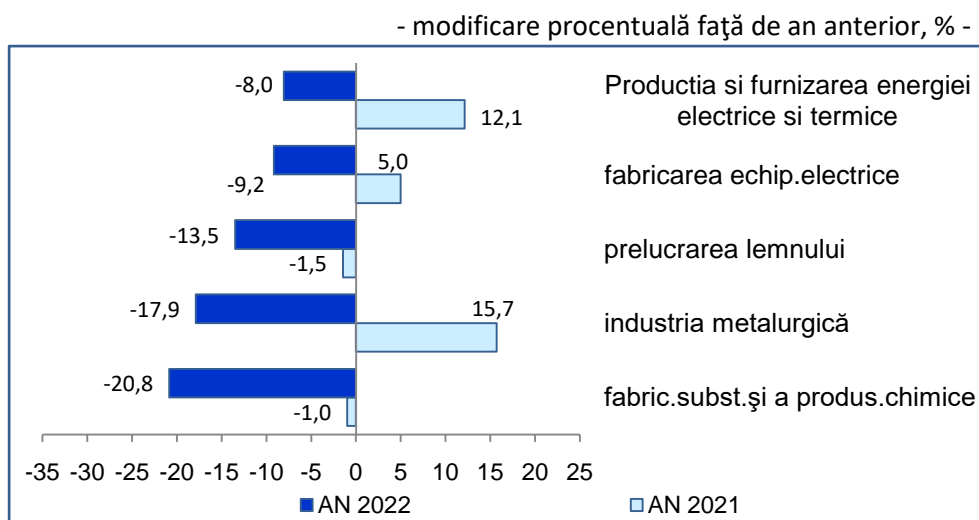
În condițiile în care datele statistice indică o scădere de 1,0% a producției industriale și o reducere ușoară, de 0,1%, a numărului de salariați din industrie în perioada octombrie - decembrie 2022, comparativ cu trimestrul anterior, **productivitatea muncii** a înregistrat o diminuare de 1,2%.

Comparativ cu trimestrul IV 2021, a fost consemnată o reducere de 5,4% a productivității muncii, iar la nivel de an s-a înregistrat o scădere de 2,2% pentru acest indicator.

Au fost înregistrate scăderi ale productivității muncii, la nivelul anului 2022 comparativ cu anul precedent, la mai mult de jumătate din ramurile industriale, reducerile cele mai importante fiind raportate în sectoare precum: fabricarea substanțelor și a produselor chimice (-20,8%), industria metalurgică (-17,9%), prelucrarea lemnului (-13,5%), fabricarea echipamentelor electrice (-9,2%), producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat (-8,0%).

Pentru aceeași perioadă de analiză se pot menționa și creșteri ale productivității muncii, dintre care putem aminti: repararea, întreținerea și instalarea mașinilor și echipamentelor (32,0%), tăbăcirea și finisarea pieilor (17,6%), tipărirea și reproducerea pe suporturi a înregistrărilor (16,4%), fabricarea produselor de cocserie (14,6%), fabricarea de mașini, utilaje și echipamente (10,2%).

Grafic nr. 8 Evoluția productivității muncii în ramurile cu cele mai importante scăderi

Sursa: prelucrări CNSP pe baza datelor INS

În primul trimestru al anului curent, în condițiile unei scăderi a volumului producției industriale (-0,1%) și a creșterii cu 0,3%, a numărului de salariați din industrie, se prognozează o reducere a productivității muncii de 0,3%, față de trimestrul anterior din anul 2022. Comparativ cu perioada similară, se prevede la nivelul trimestrului I 2023 o diminuare de 5,6% a productivității muncii.

Costul unitar cu forța de muncă

În cel de-al patrulea trimestru al anului 2022, **costul unitar cu forța de muncă în industrie** a crescut cu 8,6% față de trimestrul anterior, pe fondul unei majorări de 6,6% a câștigului salarial mediu net și o scădere a productivității muncii de 1,2%. Comparativ cu trimestrul corespunzător din anul precedent, costul unitar s-a majorat cu 25,0%, iar la nivelul anului 2022 a crescut cu 17,5%, în contextul majorării de 14,6% pentru câștigurile salariale.

La nivelul primului trimestru al anului 2023, agenții economici se așteaptă la o creștere de 1,5%, a costului unitar cu forța de muncă față de trimestrul anterior. Comparativ cu trimestrul corespunzător al anului 2022, costul unitar cu forța de muncă se va majora, în trimestrul I 2023, cu 26,2%, în contextul unei posibile majorări salariale de 19,0%, respectiv o scădere anticipată a productivității muncii de 5,6%.

Prețurile producției industriale

În ceea ce privește **prețurile producției industriale**, în cel de-al patrulea trimestru al anului 2022 s-a observat o temperare a creșterii acestora, înregistrându-se o majorare de 36,22% comparativ cu trimestrul similar al anului trecut, tendință ce se situează cu 14,36 puncte procentuale sub nivelul din trimestrul III 2022. Această evoluție a prețurilor de producție industrială pe total la nivelul trimestrului IV 2022 s-a datorat în special majorărilor de 46,61% a componentei interne, dar și a unei creșteri de 15,50% a celei externe, comparativ cu trimestrul IV 2021.

Pe ansamblul anului 2022, prețurile de producție per total au urmat un trend ascendent, majorarea cu 44,72% față de anul precedent fiind influențată, în special, de evoluția prețurilor industriale pe piața internă (+58,06%). Astfel, au avut loc majorări anuale semnificative pentru prețurile de producție pe total în: sectorul de producție și furnizare de energie electrică și termică (138,19%), extracția petrolului brut și a gazelor naturale (131,98%), industria extractivă (85,3%), fabricarea produselor de cocserie (76,32% - induse, în special, de creșterea cotațiilor internaționale la țiței), fabricarea substanțelor și a produselor chimice (44,01%), prelucrarea lemnului (31,38%), industria metalurgică (30,85%, în contextul majorărilor internaționale ale prețurilor la oțeluri).

Tabel nr. 5 Evoluția prețurilor producției industriale

- modificare procentuală față de trimestrul similar, % -

	Trim. I	Trim. II	Trim. III	Trim. IV
2019	4,6	4,6	3,5	3,2
2020	2,7	-1,4	-0,8	-0,5
2021	2,3	10,0	16,4	30,8
2022	46,2	47,3	50,6	36,2
2023	21,2			

Sursa: prelucrări CNSP pe baza datelor INS;

Pentru trimestrul I 2023 - rezultatele din ancheta de conjunctură

Pe baza estimărilor agenților economici din sectorul industrial, se așteaptă ca în primul trimestru al anului curent costurile de producție să continue să evolueze într-un ritm crescător, dar mult diminuat față de evoluția puternic ascendentă de la nivelul anului 2022. În acest context, se apreciază o creștere cu 21,2% a prețurilor producției industriale, comparativ cu trimestrul similar, majorările preconizate pe piața internă și pe cea externă fiind de 26,2%, respectiv 10,0%. Comparativ cu trimestrul anterior, se prevede o creștere de doar 2,9% a prețurilor de producție pe total, în condițiile unei posibile majorări de circa 4% a prețurilor pe piața internă.

Volumul creditelor

În urma prelucrării datelor din sondajul de conjunctură pentru sectorul industrial, în primul trimestru al anului curent față de trimestrul IV 2022, se observă faptul că agenții economici se așteaptă la o creștere ușoară de 0,3% pentru **volumul creditelor acordate agenților economici** din industrie, concomitent cu o scădere de 0,3% a **volumului creditelor restante**.

Tabel nr. 6 Ponderea creditelor restante în total credite

- % -

	Trim. I	Trim. II	Trim. III	Trim. IV
2019	3,0	2,8	2,8	2,5
2020	2,5	2,5	2,4	2,2
2021	2,1	2,0	1,9	1,8
2022	1,7	1,6	1,5	1,4
2023	1,3			

Sursa: prelucrări CNSP

Pentru trimestrul I 2023 - rezultatele din ancheta de conjunctură

Astfel, ponderea creditelor restante în total credite își va menține tendința de scădere manifestată în anul 2022, în primul trimestru al acestui an urmând să se situeze cu 0,1 puncte procentuale sub nivelul înregistrat în ultimul trimestru al anului 2022 (1,3% față 1,4%).

*

* *

Metodologie

Comisia Națională de Strategie și Prognoză (CNSP) realizează trimestrial o **Anchetă economică de conjunctură** în sectorul industrial, care, pe baza răspunsurilor agenților economici intervievați referitor la nivelul producției industriale, a comenzilor, stocurilor și prețurilor, poate contribui la fundamentarea de prognoze pe termen scurt. Ancheta se bazează pe un eșantion de agenți economici (selecția de CNSP din bilanțurile contabile depuse la Ministerul Finanțelor) care răspund la un chestionar elaborat în cadrul direcțiilor de specialitate ale instituției.

Eșantionul este alcătuit după o metodologie bine determinată, bazată pe metoda de sondaj pe grupe de natură stratificată la care s-a ținut cont de dimensiunile întreprinderii (număr de personal), ponderea grupei în producția ramurii industriale și ponderea ramurii în total producție industrială. Pentru anchetele de conjunctură realizate în anul 2022 s-a stabilit un eșantion de 452 agenți economici din sectorul industrial, fiind rezultatul unei rate de sondaj de 14,3% și un grad de acoperire de circa 61%.

Spre deosebire de celelalte sondaje pe termen scurt (sondaje realizate de Institutul Național de Statistică și Banca Națională a României) care au la bază aprecierea de către cei intervievați a tendinței de evoluție, prin încadrarea sa în categorii ca ascendent, stabilitate, descendent, operându-se cu solduri conjuncturale, prezenta anchetă abordează încadrarea evoluției fiecărui indicator în plafoane de creștere/descreștere prestabilite, permițând astfel o cuantificare sub formă de procent a tendințelor viitoare. Intervalele luate în considerare ca fiind posibile pentru creștere sau scădere, sunt stabilite avându-se în vedere evoluțiile recente și cele viitoare ale unor parametri.

Principiul de calcul folosit la dezvoltarea anchetelor conjuncturale în cadrul CNSP are la bază metoda ponderărilor succesive, care ține seama de modificările structurale ale producției, stocurilor sau comenzilor, folosindu-se vectori de coeficienți calculați trimestrial care corectează datele de început de an. Pentru o evaluare complexă a opiniei agenților economici, rezultatele anchetei sunt comparate cu realizările din perioadele anterioare, fie cele publicate de INSSE, fie cele din anchetele de conjunctură precedente, după cum se specifică la fiecare indicator.